



Planning voor procedure:

Dagelijks Bestuur 19 september 2022

Algemeen Bestuur 13 oktober 2022

VOORSTEL ALGEMEEN BESTUUR

Soort notitie: herijking minimabeleid		Datum: 20 september 2022
Steller: Lenneke Kriek/Esther van Iersel	E-mail: l.kriek2@rechtsteden.nl	Telefoonnummer: 06-46995152

Onderwerp

Eerste beelden inbreng herijking minimabeleid

Voorstel

- Kennismaken van de tussentijdse uitkomsten van de herijking van het minimabeleid en de geschatte impact voor de GR Sociaal
- Instemmen met het voorstel om de eventuele structurele meerkosten vanaf januari 2023 via de reguliere P&C cyclus te verantwoorden
- Kennismaken van de eenmalige implementatiekosten 2022 ad € 100.000. Deze kosten kunnen gedekt worden binnen de huidige begroting.
- Kennismaken van de dilemma's rondom de kostenverdeling

Bevoegdheid

Artikel 5 GRS

Samenvatting

Vanaf eind 2021 is, in nauwe samenwerking met de gemeenten, het herijkingsproces ten aanzien van het minimabeleid uitgevoerd. Het proces heeft geresulteerd in een vervolgnotitie waarin vanuit de GR Sociaal op basis van de gemeentelijke beleidswensen drie scenario's heeft geschetst voor de nieuwe vormgeving van het minimabeleid. Deze vervolgnotitie wordt momenteel ter oordeelvorming aangeboden aan de zeven Raden. Besluitvorming op de kaderstelling (o.a. de verordening PMB) van het nieuwe beleid volgt daarna en zal naar verwachting in november 2022 zijn afgerond. De gemeentelijke wensen zoals deze zijn besproken met de portefeuillehouders zijn inmiddels bekend. Om tot implementatie te kunnen overgaan en de ingangsdatum van 1 januari veilig te stellen, hanteert de GR Sociaal de conceptadviezen als uitgangspunt voor nieuw beleid. Uiteraard blijft er de mogelijkheid bestaan om afwijkingen vanuit Raadberaadslagen te kunnen doorvoeren. In deze notitie schetsen wij de uitkomsten van de gemeentelijke conceptadviezen en de impact die deze wensen hebben op de uitvoering en bedrijfsvoering van de GR Sociaal. Het gaat om financiële, organisatorische en juridische consequenties.

Toelichting op het voorstel

➤ *Aanleiding*

Bij de vorming van de nieuwe GR Sociaal is afgesproken het staande Drechtstedelijke sociaal beleid ongewijzigd om te zetten naar de nieuwe situatie. Tevens is afgesproken dat gedurende 2022 het Drechtstedelijke beleid in tranches wordt herijkt, waarbij de mogelijkheid wordt geboden voor gemeentelijk maatwerk.

In november 2021 is begonnen met de ambtelijke voorverkenning van het minimabeleid. Dit heeft geresulteerd in de *Startnotitie herijking minimabeleid* die in april 2022 is aangeboden aan de gemeenteraden ter ondersteuning van de beeldvorming met betrekking tot het minimabeleid. In de volgende fase is in ambtelijke samenwerking binnen het Regionaal Opgave Overleg Bestaanszekerheid Versterken (ROO BV) een vervolgadvis opgesteld bestaande uit drie scenario's (advies, plus en min). Deze scenario's zijn tot stand gekomen op basis van de wensen die gemeenten hebben geuit ten aanzien van het minimabeleid. Ook de financiële consequenties in relatie tot de

begroting 2023-2025 zijn voor de verschillende scenario's in beeld gebracht. De vervolgotitie en de financiële consequenties vormden de basis voor de oordeelsvorming in de afzonderlijke gemeenteraden. Deze oordeelsvormende fase is ingezet na het zomerreces van 2022 en loopt door tot half oktober. Inmiddels hebben alle gemeenten ook hun besluitvormende sessies gepland aan het einde van 2022.

In het ROO BV is de wens vanuit gemeenten geuit om de ingangsdatum voor het nieuwe minimabeleid vast te stellen (en daarmee te behouden) op 1 januari 2023. Gezien het feit dat de besluitvormende sessies in de Raden in november en december van 2022 plaatsvinden en de daaropvolgende implementatie die binnen de GR Sociaal daarna nog moet plaatsvinden, is de planning krap en staat deze zowel voor gemeenten als de GR Sociaal onder druk.

Om de uitvoerbaarheid van de verschillende gemeentelijke wensen en de gewenste ingangsdatum van 1 januari 2023 te waarborgen, is ervoor gekozen om, eerder dan in het voorgestelde proces aangegeven, ambtelijk de conceptadviezen op de scenario's te inventariseren. Het totale overzicht van wensen en kaders herijking minimabeleid laat zien dat er differentiaties zijn op de verschillende regelingen, die uitvoerbaar zijn voor de GR Sociaal. De grootste differentiatie zien we op het Persoonlijk Minimabudget (PMB). Er is binnen de GR Sociaal en in overleg met de gemeentelijke collega's voor gekozen om over te gaan tot het maken van een impactanalyse op het grote geheel van de geuite wensen. In deze impactanalyse zal worden uitgegaan van de conceptadviezen zoals die in augustus door gemeenten bij de GR Sociaal zijn aangeleverd. Deze conceptadviezen zijn allen ambtelijk afgestemd en gedeeld met de portefeuillehouders. Uiteraard blijft er in het vervolgproces ruimte om de kaders van de Raad nog te verwerken als die afwijken van het advies van het college. Door nu als basis deze concepten te hanteren, kan de GR Sociaal starten met de implementatie hiervan per september 2022. Mochten er dan, naar aanleiding van de behandeling in de raden nog wijzigingen plaatsvinden, dan wordt op dat moment door de GR Sociaal gekeken wat hiervan de consequenties zijn en of dit invloed heeft op de ingangsdatum van het nieuwe beleid.

Het uitgangspunt van nieuw te vormen beleid is dat alle wensen zoals geuit door gemeenten door de GR Sociaal worden uitgevoerd, tenzij deze strijdig zijn met bestaande wet- en regelgeving. De keuzes die gemaakt zijn, zijn niet strijdig met wet- en regelgeving.

In onderstaande tabel staat een overzicht van alle geuite wensen, gesplitst in alle overeenkomende wensen (de gemene deler vanuit alle geuite wensen) en de afwijkingen daarop per gemeente. Het is een gecompriëerde weergave van de tabel met wensen voor het pakket aan minimaregelingen vanuit alle gemeenten (opgenomen in bijlage 1). Op onderstaande tabel kunnen naar aanleiding van de nog te houden besluitvormende sessies in de Raden nog wijzigingen komen.

Regeling en knoppen	Overeenkomende wensen gemeenten	Wijzigingen t.o.v. huidig beleid	Maatwerkwenen gemeenten
PMB 1. Bepaling van de definitie laag inkomen 2. Bepaling van de referteperiode/definitie langdurigheid 3. Differentiatie naar huishoudtype 4. De hoogte van de toeslag 5. De nadere regels ten aanzien van de doelgroep	1. 120% WSM 2. 1 jaar 3. Differentiatie (€100,- netto extra) naar huishoudens met oudere (12+) kinderen 4. 40% van de geldende 35% van de geldende bijstandsnorm 5. Geen recht bij zicht op inkomstenverbetering en bij gebleken onvoldoende inspanningen om tot inkomensverbetering te komen	Verhoging van de inkomensgrens Verderegaande differentiatie per huishouden Verhoging van de hoogte van de toeslag	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Sliedrecht, Hendrik-Ido-Ambacht, Alblasterdam, Hardinxveld Giessendam</i>: Inkomensgrens op 110% houden • <i>Hardinxveld Giessendam</i>: Geen verderegaande differentiatie t.o.v. huidig beleid • <i>Sliedrecht, Hardinxveld Giessendam</i>: 35% van de geldende bijstandsnorm • <i>Hendrik-Ido-Ambacht, Alblasterdam</i>: 45% van de geldende bijstandsnorm • <i>Hardinxveld-Giessendam</i>: Referteperiode naar 2 jaar
Bijzondere Bijstand 1. Inkomensgrenzen 2. Vermogensgrenzen 3. Draagkrachtpercentage 4. Terugwerkende kracht aanvragen 5. Vorm bijstand: lening of	1. 110% WSM 2. alleenstaande € 6.505; gehuwden € 13.010 3. 35% van 'meerinkomen'; 100% van 'meervermogen' 4. 6 maanden 5. leenbijstand o.a. voor duurzame	Toepassen coulance medische kosten t.o.v. huidig beleid	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Dordrecht</i>: Onderzoek naar verderegaande coulance medische kosten: kosten eigen risico vergoeden • <i>Dordrecht</i>: Onderzoek naar vergoeding vanuit BB voor vrijwillige inzet jeugdhulp

gift 6. Hoogte richtprijzen 7. Couulance medische kosten	gebruiksgoederen 6. geïndexeerde richtprijzen 7. Couulance medische kosten		
CZM 1. Aanbieden gemeentepakketten 2. Eigen bijdrage gemeenten 3. Inkomensgrens 4. Vermogenstoets	1. Alle drie de pakketten worden aangeboden. 2. Compact: €13,50 Compleet: €13,50 Compleet + €0,- ER: €27,00 3. 130% WML 4. Geen vermogenstoets	N.v.t.	<ul style="list-style-type: none"> • Geen
SMS kinderfonds 1. Doel bestedingen 2. Hoogte bedragen per jaar per kind 3. Inkomensgrens 4. Vermogenstoets 5. Vorm van verstrekking 6. Aanbieder	1. School, Muziek, Sport. Sociale uitsluiting van kinderen van minima voorkomen 2. PO: € 275 p.j. VO/MBO/HBO: € 790 p.j. 3. 140% WSM 4. Geen vermogenstoets 5. Passysteem (Dordrecht) en Methodiek Leergeld (overige Drechtsteden) 6. Dordtpas (Dordrecht) en Stichting Leergeld Drechtsteden (overige Drechtsteden)	N.v.t.	<ul style="list-style-type: none"> • Dordrecht: Inkomensgrens naar 150% WSM voor PAREN met oudere kinderen • Hardinxveld Giessendam: Inkomensgrens naar 130% • Dordrecht: Verhogen kindtegoed van €200 naar €300 • Dordrecht: De kosten voor Stichting Leergeld uit de algemene verdeelsleutel. • Sliedrecht, Hardinxveld Giessendam: Invoeren vermogenstoets
SUN Subsidieverstrekking voor uitvoeringskosten	Subsidieverstrekking voor uitvoeringskosten	N.v.t.	<ul style="list-style-type: none"> • Geen
Tegemoetkoming eigen bijdrage kinderopvang 1. Aanbieden van de regeling 2. Hoogte tegemoetkoming 3. Inkomensgrens 4. Vermogenstoets 5. Terugwerkende kracht aanvragen	1. Ja 2. 4% totale kosten kinderopvang conform max. uurtarief 3. 130% WSM 4. alleenstaande € 6.505; gehuwden € 13.010 5. 6 maanden	Verhoogde inkomensgrens t.o.v. huidig beleid	<ul style="list-style-type: none"> • Hendrik-Ido-Ambacht, Alblasserdam, Hardinxveld Giessendam: Inkomensgrens: 120%

Consequenties

In deze paragraaf sommen wij in algemene termen op welke impact de beschreven overeenkomende en afwijkende wensen hebben op het gebied van:

1. Financiën:
 - a. structurele programmakosten en apparaatslasten;
 - b. eenmalige bedrijfsvoeringkosten;
 - c. inschatting eenmalige implementatiekosten 2022;
 - d. financiële aandachtspunten: kostenverdeelsleutel en begrotingswijziging.
2. Personeel en organisatie:
 - a. ICT en informatievoorziening;
 - b. training, opleiding en instructie;
 - c. communicatie.
3. Juridisch.

Voor meer detailinformatie per regeling verwijzen wij naar bijlage 2.

1. Financiële consequenties

In deze paragraaf maken we de globale structurele en eenmalige financiële consequenties door differentiatie in beleid inzichtelijk en schetsen we een tweetal aandachtspunten.

a. Structurele financiële consequenties per gemeente: programma- en apparaatslasten (personeel)

Door de differentiaties in beleid zijn de financiële consequenties per gemeente verschillend. In onderstaande tabel wordt een beeld gegeven van de gevolgen per gemeente voor zowel de programma/directe kosten als de apparaatslasten als gevolg van toenemende of afnemende aantallen aanvragen door de geuite wensen. Hierbij geldt dat het hier slechts om een indicatie gaat. De getallen komen vanuit de lokale, ambtelijke adviesstukken op basis van het rekenmodel dat de GR Sociaal destijds heeft ingediend.

Voorgesteld wordt dat deze cijfers voor nu ter kennisname worden aangenomen en de GR Sociaal bij gaat houden wat de daadwerkelijke aantallen zullen zijn per gemeente en daarmee ook de daadwerkelijke gevolgen voor zowel programma/directe kosten als de apparaatslasten. Over de voortgang wordt gerapporteerd in de reguliere P&C-cyclus (begroting – BURAP – jaarrekening). De eerste financiële verwerking ervan voor 2023 vindt daarmee plaats in de 1^e Burap van 2023. De begroting voor 2023 is inmiddels vastgesteld en ingediend. Gemeenten hebben zelf hun gemeenteraden betrokken bij de mogelijke keuzes binnen het minimabeleid via een intensief proces (maart 2022 tot november 2022). Ook de gevolgen van keuzes herijking minimabeleid zijn daarin meegenomen. Voorgesteld wordt daarom om de financiële verwerking van de gemaakte keuzes door de GR Sociaal in de eerste BURAP over 2023 te laten meenemen, inclusief begrotingswijziging. Op die manier borgen we de verwerking, maar loopt dit wel direct mee in de reguliere P&C-cyclus. Mocht er een acuut probleem in de uitvoering ontstaan vanwege onverwachte gevolgen (aantallen wijken substantieel af bijvoorbeeld) dan zal de GR Sociaal dit eerder via DB en AB rapporteren.

Gemeente	Eerste inschatting gevolgen programma/ directe kosten	Eerste inschatting gevolgen apparaatskosten	Totaal eerste inschatting
Alblasserdam	€ 44.695	€ 1.207	€ 45.902
Dordrecht *	€ 498.651	€ 64.125	€ 562.777
Hardinxveld - Giessendam	€ -13.183	€ 2.280	€ -10.902
Hendrik-Ido-Ambacht	€ 33.202	€ 1.130	€ 34.331
Papendrecht	€ 71.978	€ 8.192	€ 80.170
Sliedrecht	€ -9.157	€ 1.727	€ -7.430
Zwijndrecht	€ 116.033	€ 16.574	€ 132.607

* De kosten voor de specifieke beleidswensen t.a.v. de Bijzondere bijstand (vergoeden eigen risico en vrijwillige inzet jeugdhulp) zijn in deze tabel buiten beschouwing gelaten. De meerkosten (apparaat en programma) moeten nog nader besproken worden. Hiervoor zullen aparte afspraken worden gemaakt met Dordrecht, aangezien zij de enige zijn met deze wens.

b. Eenmalige financiële consequenties als gevolg van algemene differentiatie van beleid

In dit herijkingsproces ziet de GR Sociaal dat zij een aantal zaken opnieuw moet inrichten als gevolg van de mogelijkheden tot het gemeentelijk differentiëren in beleid. Deze zaken staan op zich los van de herijking minimabeleid en zijn het gevolg van het feit dat er in de vernieuwde GR Sociaal differentiatie in beleid tussen gemeenten mogelijk is. Tot 1 januari 2022 was de GR Sociaal hier niet op ingericht, immers er gold één beleid en daarmee ook één uitvoeringspraktijk. Nu we bij de herijking minimabeleid zien dat er daadwerkelijk andere keuzes gaan ontstaan, betekent het ook dat de bedrijfsvoering heringericht moet worden. Dat vraagt om aanpassing en dus eenmalige kosten die simpelweg het feit zijn van verschillende keuzes. Specifieke gevolgen van de herijking minimabeleid komen in paragraaf 2 van deze notitie aan bod.

Bedrijfsvoering-onderdelen waarvoor dit geldt zijn:

1. ICT en informatievoorziening; het gemeentedashboard moet heringericht worden, zodat deze differentiatie er beter in verwerkt wordt en zichtbaar wordt voor gemeenten. Dit zal nog niet op 1 januari 2023 gereed zijn. Voorzien is wel dat de dashboards die de GR Sociaal gebruikt voor de interne sturing en externe verantwoording wel per 1 januari 2023 aangepast zullen zijn.
2. Communicatie: naast de communicatie over de regelingen moet ook de website van de GR Sociaal aangepast worden. Deze is ingericht op één uitvoeringsbeleid. Ongeacht waar een inwoner woont, de route op de website is hetzelfde. Dit zal niet langer werkbaar blijven. Beter is dat inwoners binnen komen en beter geleid gaan worden naar datgene dat voor hen van toepassing is bij de (ondersteuning)vraag die zij hebben. Ook dit vraagt meer tijd, zal eenmalig

kosten met zich meebrengen en zal naar verwachting niet op 1 januari 2023 gereed zijn. Wel zullen we zorgen dat de juiste informatie per gemeente per 1 januari 2023 op de website staat, zodat hier geen onduidelijkheid over is.

Een eerste inschatting van de eenmalige kosten voor deze twee onderdelen is € 200.000. Voorgesteld wordt om deze nog niet te verwerken per gemeente maar op te nemen in de risicoparagraaf van de begroting.

c. Inschatting eenmalige implementatiekosten 2022

De inschatting is dat het geheel aan geïnventariseerde beleidswensen zal leiden eenmalige implementatiekosten in 2022 van € 100.000. Door budgetten binnen de GR Sociaal te herschikken kunnen deze kosten gedekt worden binnen het huidige budget voor 2022.

d. Financiële aandachtspunten: kostenverdeling en SMS kinderfonds

Kostenverdeling

Ten tijde van de vorming van de GR Sociaal zijn ook de kostenverdeelprincipes en kostenverdeelsleutels herijkt. Deze zijn door de Drechtraad (als Algemeen Bestuur van de GR) vastgesteld op 5 oktober 2021. Binnen de regeling is bestuurlijk afgesproken om de vastgestelde sleutels over te nemen en 4 jaar lang niet ter discussie te stellen, om op die manier rust op dit dossier te krijgen en tijd om de wijzigingen goed in te regelen.

Voor minimabeleid is gekozen voor het verdeelprincipe NUT, waar dit nu solidariteit is. Voor de apparaatskosten is gekozen voor het volgende: toewijzing van de apparaatskosten (uitvoeringskosten en overhead) aan de diensten en verdelen naar gemeenten op basis van dezelfde sleutels als de directe kosten.

Qua voor- en nadeelgemeenten gaf dit het volgende beeld op de programma/directe kosten:

Gemeente	Voor of nadeel t.a.v. minimabeleid*	Bedrag per inwoner t.a.v. minimabeleid
Alblasserdam	Nadeel	€ 0,74
Dordrecht	Nadeel	€ 1,51
Hardinxveld Giessendam	Voordeel	€ 3,43
Hendrik-Ido-Ambacht	Voordeel	€ 0,55
Papendrecht	Voordeel	€ 0,48
Sliedrecht	Nadeel	€ 0,33
Zwijndrecht	Voordeel	€ 2,41

* NB; Bovenstaande tabel geldt specifiek ten aanzien van voor- en nadeel in het kader van het minimabeleid. De ingroei-termijn is echter gekoppeld aan de uitkomst van alle effecten van de herijking van de verdeelprincipes.

Om nadeelgemeenten ten aanzien van het minimabeleid de tijd te geven om het nieuwe kostenniveau aan te passen is een lineaire periode van 4 jaar gekozen om in te groeien. Deze periode start in 2023 en loopt dan nog 4 jaar door, dus tot 2027. Nu we echter tot een afronding van de herijking van het minimabeleid komen, komt ook de vraag van de logica van de ingroei kostenverdeelsleutel om de hoek kijken. Zeker is dat er gedifferentieerd gaat worden per beleidsonderdeel vanaf 2023 (in enkele gevallen niet, maar veelal wel), zoals eerder in deze notitie al aan bod is gekomen. Zolang echter de ingroei-periode nog geldt om te komen tot de verdeelsleutel NUT geldt dat gemeenten tot die tijd 'deels' nog meebetalen aan de beleidskeuzes van andere gemeenten. We geven daarom in overweging om versneld het verdeelprincipe voor het minimabeleid om te klappen naar NUT en de ingroei-periode voor het onderdeel minimabeleid te stoppen. Het Opdrachtgevend Overleg heeft aangegeven hier positief tegenover te staan. Mocht deze keuze gemaakt worden, dan zal ook de bijdrageverordening van de GR Sociaal aangepast moeten worden en opnieuw in procedure gaan richting de raden voor zienswijze. Bovendien zal de begroting op dit punt moeten worden aangepast i.v.m. de gevolgen voor de totale verdeling van de kosten voor alle gemeenten. We raden af om opnieuw de discussie over de soort sleutel te voeren en houden vast aan wat er eind 2021 is besloten.

SMS kinderfonds

Speciale aandacht vragen we voor de gevolgen van de differentiatie bij het SMS kinderfonds. Dordrecht heeft verzocht om de financiële verdeling hiervan opnieuw te bezien. Dat hebben zij eerder ook bij de zienswijze op de begroting 2023 reeds aangegeven: *"Dordrecht betaalde de afgelopen vier jaar mee aan de financiering van Stichting Leergeld voor de uitvoering van het SMS Kinderfonds. Dit ondanks dat deze tegoeden sinds 2020 grotendeels via de Dordtpas worden verstrekt. Momenteel loopt de herijking van het minimabeleid. Dordrecht zal in het kader van de herijking alleen nog een maatwerkvoorziening afnemen. Wij als Dordrecht zullen niet langer voor andere gemeenten betalen. Dordrecht betaalt dan alleen voor de daadwerkelijk door St. Leergeld voor ons gemaakte kosten."*

Bestuurlijke reactie vanuit het AB GR Sociaal hierop is het volgende geweest: *"Dit onderwerp loopt mee in het herijkingsproces van het minimabeleid. In dit proces zullen afspraken gemaakt worden over de bekostiging van Stichting Leergeld, waarbij recht wordt gedaan aan de positie van gemeente Dordrecht."*

Het gaat hier feitelijk om een bestuurlijk vraagstuk en raakt ook het vorige punt over het dilemma van de omzetting naar de kostenverdeelsleutel NUT. Het is niet zo dat Dordrecht in het geheel geen uitvoeringsafspraken heeft met de Stichting Leergeld. Zij voeren nog steeds op onderdelen taken voor Dordrecht uit. Wezenlijk anders is wel de beoordeling en betaling van de vergoeding. Dit loopt bij Dordrecht via de Dordtpas. In de afgelopen jaren is de kostenverdeling daarop niet aangepast, Dordrecht betaalt daarmee volledig mee aan de uitvoeringskosten. De wens van Dordrecht om niet meer of slechts minimaal (namelijk alleen voor werkelijk gemaakte kosten) bij te dragen aan Stichting Leergeld heeft vergaande financiële impact op de andere gemeenten, aangezien het deel dat Dordrecht minder bijdraagt moet worden verdeeld over de andere gemeenten.

Het is wellicht een overweging om de afspraken met Stichting Leergeld niet langer regionaal te organiseren, maar lokaal door elke gemeente afzonderlijk. Daarmee kan er betere aansluiting worden gevonden met de lokale activiteiten en wensen voor armoedebeleid. Tegelijkertijd heeft dit mogelijk consequenties ook voor de stichting zelf. Wij raden daarom aan om deze overweging mee te nemen in de evaluatie van het SMS kinderfonds die in 2023 plaatsvindt.

2. Organisatorische consequenties

In deze paragraaf maken we inzichtelijk wat de impact is op de GR Sociaal op personeel, bedrijfsvoering en middelen door differentiatie in beleid. Een uitgebreide tabel hierover is opgenomen in bijlage 2.

Belangrijkste punten hierin zijn:

a. ICT en informatievoorziening:

- Aanpassing systemen: ons systeem van verstrekkingen is ingericht op 1 beleidsvorm, nu er meer vormen en keuzes per gemeente ontstaan zullen we met de leverancier moeten beoordelen hoe we dit zo slim mogelijk inrichten, zonder traagheid of problemen in de uitvoering te creëren. Er zijn mogelijkheden om dit slimmer te doen, zodat het minder fouten oplevert, maar dit kost wel extra tijd om in te richten met de leverancier. Als de GR Sociaal hier in september 2022 al mee start, is dit haalbaar.
- Aanpassing digitale formulieren: er is op dit moment 1 aanvraagformulier, de differentiaties moeten hierin verwerkt worden, waarbij idealiter het formulier de inwoner al leidt naar het juiste beleid en de uitkomst ook richting geeft aan de uitvoering.

b. Personeel:

- Naar aanleiding van de geuite beleidswensen zullen ten aanzien van het PMB en ten aanzien van de bijzondere bijstand verschillende verordeningen, nadere regels en beleidsregels moeten worden opgesteld. Dit kost extra capaciteit.
- De geuite beleidswensen moeten worden gevat in aangepaste werkinstructies en instructie aan medewerkers. Doordat gemeenten verschillend beleid gaan hanteren, moeten medewerkers in de uitvoering van dat beleid rekening houden met de gemeente waar een inwoner woonachtig is. Het beleid van die specifieke gemeente moet worden gevolgd. Dit vraagt eenmalig een opsplitsing van werkinstructies per gemeente en nadere instructie/training van medewerkers.
- Als gemeenten verschillend beleid hanteren, zullen in elk geval bij de start controles moeten worden uitgevoerd of dit specifieke beleid van een gemeente wordt gevolgd en of hierin geen fouten ontstaan.

c. Communicatie:

- Met de gemeentelijke communicatiecollega's zullen we overleggen hoe we per gemeente het beste kunnen communiceren over de wijzigingen. Speciale aandacht is nodig bij gemeenten die in hun keuze 'negatief' afwijken van het huidige beleid, dat wil zeggen minder dan nu willen gaan verstrekken. Dat is op 1 punt slechts het geval, namelijk bij Hardinxveld-Giessendam voor wat betreft SMS kinderfonds.
- Alle beschikkingen moeten worden aangepast.
- Alle informatie moet verwerkt worden op de website.
- Er dienen goede, extra scripts voor de klantenservice beschikbaar te zijn bij vragen. (Q&A en Bel-scripts)

3. Juridische consequenties

De juridische consequenties van de verschillende beleidswensen worden hieronder per minimaregeling (indien van toepassing) in kaart gebracht:

PMB:

- Op basis van de geuite beleidswensen ten aanzien van het PMB zullen verschillende verordeningen worden gemaakt die door de 7 Raden afzonderlijk worden vastgesteld. De GR Sociaal zal een rompvorstel voor gemeentelijke collega's maken die zij door hun eigen Colleges kunnen laten doorgeleiden naar de Raden. Ook dienen er nieuwe nadere regels te komen die de colleges vaststellen. Ook dit zal de GR Sociaal aanleveren
- Idealiter treedt nieuw beleid in werking na de vaststelling van de verordening door de Raden. Mogelijk hebben hiervoor een aantal gemeenten in een enkel geval een te krappe planning. De afweging is dan ook om voor de gemeenten waarin vaststelling van de verordening niet lukt voor 1-1-2023 te gaan werken in het licht van nieuw beleid. Zo geldt wel voor alle gemeenten het nieuwe PMB beleid en is er voor onze klanten en medewerkers slechts op één moment sprake van een wijziging. We raden gemeenten aan om dit punt in de lokale besluitvorming expliciet te maken en de raden daarin een uitspraak te laten doen.
- Hardinxveld-Giessendam heeft aangegeven de referteperiode per 2023 te willen verlengen van één naar twee jaar. Dit houdt een achteruitgang in voor de inwoners, in plaats van één jaar moet minimaal twee jaar sprake zijn van een laag inkomen. We geven ter overweging mee dat het noodzakelijk is om burgers hierover tijdig te informeren in het belang van behoorlijk bestuur. Mocht dit niet meer lukken gezien de krappe planning, dan is het bestuurlijk te overwegen om de ingangsdatum met een jaar vooruit te schuiven. De GR Sociaal en Hardinxveld-Giessendam zullen in nader overleg treden om tot een goed uitwerking en ingangsdatum te komen.

Bijzondere bijstand:

- Voor de Bijzondere bijstand geldt dat voor alle gemeenten een nieuwe beleidsregel moet worden toegevoegd die coulance op medische kosten mogelijk maakt. Deze nieuwe regel wordt afgestemd met gemeenten en zal worden voorgelegd aan het DB.
- Specifiek voor Dordrecht zal onderzoek worden gedaan naar het maatwerkverzoek om het eigen risico te vergoeden vanuit de bijzondere bijstand evenals het onderzoeken van de wens om de vrijwillige bijdrage jeugdhulp te vergoeden vanuit de bijzondere bijstand. Met gemeente Dordrecht zal deze wens verder worden geconcretiseerd.

SMS kinderfonds:

- Als enige gemeente kiest Hardinxveld-Giessendam voor een versobering op het SMS kinderfonds door de inkomensgrens te verlagen van 140% naar 130%. Dit heeft een negatief gevolg voor de huidige klanten van het SMS kinderfonds met een inkomen tussen 130% en 140%. Het is noodzakelijk de mensen die het betreft tijdig van de versobering op de hoogte te stellen, liefst tenminste drie maanden van te voren. De vraag is of dat, gezien de krappe planning, lukt. Het is daarom te overwegen om de ingangsdatum van deze wijziging later in te laten gaan en overgangsrecht van toepassing te laten zijn om hen hierin te compenseren. Ook hiervoor gaat de GR Sociaal met Hardinxveld-Giessendam nader in overleg.
- Hardinxveld-Giessendam en Sliedrecht hebben aangegeven een vermogenstoets te willen invoeren voor het SMS kinderfonds, gelijk aan de vermogensgrens van de bijstand. Voor een alleenstaande geldt een maximaal toegestaan vermogen van € 6.505 en voor een alleenstaande ouder of gehuwden een vermogen van ten hoogste € 13.010. Er zijn geen juridische bezwaren tegen het opvragen van vermogensgegevens door een organisatie als

Stichting Leergeld. Leergeld heeft ook aangegeven dat uitvoering in principe mogelijk is. De financiële gevolgen van de invoering van de vermogenstoets zijn niet eenduidig te bepalen, omdat het moeilijk is te schatten hoe intensief de vermogensvaststellingen zal zijn. De kosten voor extra personele capaciteit lijken echter relatief beperkt. Stichting Leergeld maakt hiervoor een nadere inschatting.

- In het algemeen zijn er door verschillende gemeenten, verschillende beleidswensen geuit ten aanzien van het SMS kinderfonds. Dit heeft direct effect op de uitvoering van het Fonds door Stichting Leergeld. De stichting heeft aangegeven dat de wensen allen uitvoerbaar zijn, maar wel meer personele capaciteit zullen vragen. Stichting Leergeld becijferd momenteel wat de exacte financiële consequenties zijn. Daarin nemen zij ook de wens voor financiële terugtrekking van Dordrecht mee en welk effect dit heeft op het bestaansrecht van de Stichting.

Tegemoetkoming Eigen bijdrage kinderopvang:

- Door de differentiatie in de geuite beleidswensen zullen per gemeente nadere regels moeten worden opgesteld. Deze regels kunnen worden vastgesteld door het AB van de GR Sociaal.

Relatie met andere beleidsvelden, organisaties en duurzaamheid

Het minimabeleid maakt onderdeel uit van de Opgave bestaanszekerheid versterken zoals vastgelegd in de Visie sociaal domein Drechtsteden. Het staat tevens in relatie tot beide andere *opgaven* binnen die visie (Zorgen voor Ondersteuning en Ontwikkelen naar Werk). Cruciaal is te allen tijde de aansluiting van het regionale beleid op het gemeentelijke armoedebeleid.

Advies en draagvlak

De nota is op ambtelijk niveau afgestemd met de gemeenten in het Regionaal Opgave Overleg Bestaanszekerheid Versterken van 6 september en in het Opdracht gevend Overleg op 1 september j.l. Afstemming met de voorzitter van het AB heeft op 5 september plaatsgevonden.

Verdere procedure en uitvoering

- Besluitvorming kaders minimabeleid door gemeenteraden voor 1 januari 2023;
- Verwerken van kader stellende input uit de gemeenteraden;
- Opstellen nadere regels PMB
- Opstellen rompvoorstel beslisnotitie
- Opstellen en doorgeleiding verordening PMB naar 7 gemeenteraden (verordening eind september gereed en doorgeleiding via al geplande besluitvormende sessies naar Raden);
- Opstellen beleidsregels coulance medische kosten Bijzondere Bijstand in september en doorgeleiding naar DB;
- Beleidsregels formuleren t.a.v. verdergaande coulance medische kosten en jeugdhulp t.b.v. gemeente Dordrecht, dit zal een langere doorlooptijd kennen en is mogelijk niet gereed voor 1-1-2023 i.v.m. opstellen benodigde criteria en afstemming;
- Nadere regels Eigen bijdrage kinderopvang opstellen en laten vaststellen door AB.
- In het "licht van" gaan werken m.b.t. PMB
- Start implementatie bij de SDD op 1 september 2022.

Communicatie

Communicatie over deze notitie is niet apart nodig. Gemeenten zijn op de hoogte en kunnen de inhoud van deze notitie verder betrekken bij de besluitvorming.

Bijlagen

1. Overzicht geïnventariseerde wensen gemeenten minimabeleid
2. Impactanalyse uitvoering minimabeleid GR Sociaal

Bijlage 1 Overzicht geïnventariseerde wensen gemeenten minimabeleid

Knoppen per regeling	Huidig beleid	Alblasserdam	Dordrecht	Hardinxveld-Giessendam	Hendrik-Ido-Ambacht	Papendrecht	Sliedrecht	Zwijndrecht
PMB 1. Bepaling van de definitie laag inkomen 2. Bepaling van de referteperiode/definitie langdurigheid 3. Differentiatie naar huishoudtype 4. De hoogte van de toeslag 5. De nadere regels ten aanzien van de doelgroep	1. 110% WSM 2. 1 jaar 3. Differentiatie naar alleenstaand/gehuwd en inrichtingsnorm 4. 35% van de geldende bijstandsnorm 5. Geen recht bij zicht op inkomensverbetering en bij gebleken onvoldoende inspanningen om tot inkomensverbetering te komen	1. 110% WSM 2. 1 jaar 3. Differentiatie (€100,- netto extra) naar huishoudens met oudere (12+) kinderen 4. 45% van de geldende bijstandsnorm 5. Geen recht bij zicht op inkomensverbetering en bij gebleken onvoldoende inspanningen om tot inkomensverbetering te komen	1. 120% WSM 2. 1 jaar 3. Differentiatie (€100,- netto extra) naar huishoudens met oudere (12+) kinderen 4. 40% van de geldende bijstandsnorm 5. Geen recht bij zicht op inkomensverbetering en bij gebleken onvoldoende inspanningen om tot inkomensverbetering te komen	1. 110% WSM 2. 2 jaar 3. Differentiatie naar alleenstaand/gehuwd en inrichtingsnorm 4. 35% van de geldende bijstandsnorm 5. Geen recht bij zicht op inkomensverbetering en bij gebleken onvoldoende inspanningen om tot inkomensverbetering te komen	1. 110% WSM 2. 1 jaar 3. Differentiatie (€100,- netto extra) naar huishoudens met oudere (12+) kinderen 4. 45% van de geldende bijstandsnorm 5. Geen recht bij zicht op inkomensverbetering en bij gebleken onvoldoende inspanningen om tot inkomensverbetering te komen	1. 120% WSM 2. 1 jaar 3. Differentiatie (€100,- netto extra) naar huishoudens met oudere (12+) kinderen 4. 40% van de geldende bijstandsnorm 5. Geen recht bij zicht op inkomensverbetering en bij gebleken onvoldoende inspanningen om tot inkomensverbetering te komen	1. 110% WSM 2. 1 jaar 3. Differentiatie naar alleenstaand/gehuwd en inrichtingsnorm 4. 35% van de geldende bijstandsnorm 5. Geen recht bij zicht op inkomensverbetering en bij gebleken onvoldoende inspanningen om tot inkomensverbetering te komen	1. 120% WSM 2. 1 jaar 3. Differentiatie (€100,- netto extra) naar huishoudens met oudere (12+) kinderen 4. 40% van de geldende bijstandsnorm 5. Geen recht bij zicht op inkomensverbetering en bij gebleken onvoldoende inspanningen om tot inkomensverbetering te komen
Bijzondere Bijstand 1. Inkomensgrenzen 2. Vermogensgrenzen 3. Draagkrachtpercentages 4. Terugwerkende kracht aanvragen 5. Vorm bijstand: lening of gift 6. Hoogte richtprijzen 7. Couulance medische kosten	1. 110% WSM 2. alleenstaande € 6.505; gehuwden € 13.010 3. 35% van 'meerinkomen'; 100% van 'meervermogen' 4. 6 maanden 5. leenbijstand o.a. voor duurzame gebruiksgoederen 6. geïndexeerde richtprijzen 7. Geen couulance medische kosten	1. 110% WSM 2. alleenstaande € 6.505; gehuwden € 13.010 3. 35% van 'meerinkomen'; 100% van 'meervermogen' 4. 6 maanden 5. leenbijstand o.a. voor duurzame gebruiksgoederen 6. geïndexeerde richtprijzen 7. Couulance medische kosten	1. 110% WSM 2. alleenstaande € 6.505; gehuwden € 13.010 3. 35% van 'meerinkomen'; 100% van 'meervermogen' 4. 6 maanden 5. leenbijstand o.a. voor duurzame gebruiksgoederen 6. geïndexeerde richtprijzen 7. Couulance medische kosten + kosten eigen risico vergoeden + vergoeding vanuit BB voor vrijwillige inzet jeugdhulp	1. 110% WSM 2. alleenstaande € 6.505; gehuwden € 13.010 3. 35% van 'meerinkomen'; 100% van 'meervermogen' 4. 6 maanden 5. leenbijstand o.a. voor duurzame gebruiksgoederen 6. geïndexeerde richtprijzen 7. Couulance medische kosten	1. 110% WSM 2. alleenstaande € 6.505; gehuwden € 13.010 3. 35% van 'meerinkomen'; 100% van 'meervermogen' 4. 6 maanden 5. leenbijstand o.a. voor duurzame gebruiksgoederen 6. geïndexeerde richtprijzen 7. Couulance medische kosten	1. 110% WSM 2. alleenstaande € 6.505; gehuwden € 13.010 3. 35% van 'meerinkomen'; 100% van 'meervermogen' 4. 6 maanden 5. leenbijstand o.a. voor duurzame gebruiksgoederen 6. geïndexeerde richtprijzen 7. Couulance medische kosten	1. 110% WSM 2. alleenstaande € 6.505; gehuwden € 13.010 3. 35% van 'meerinkomen'; 100% van 'meervermogen' 4. 6 maanden 5. leenbijstand o.a. voor duurzame gebruiksgoederen 6. geïndexeerde richtprijzen 7. Couulance medische kosten	1. 110% WSM 2. alleenstaande € 6.505; gehuwden € 13.010 3. 35% van 'meerinkomen'; 100% van 'meervermogen' 4. 6 maanden 5. leenbijstand o.a. voor duurzame gebruiksgoederen 6. geïndexeerde richtprijzen 7. Couulance medische kosten
CZM 1. Aanbieden gemeentepakketten 2. Eigen bijdrage gemeenten 3. Inkomensgrens 4. Vermogenstoets	1. Alle drie de pakketten worden aangeboden. 2. Compact: €13,50 Compleet: €13,50 Compleet + €0,- ER: €27,00 3. 130% WML 4. Geen vermogenstoets	1. Alle drie de pakketten worden aangeboden. 2. Compact: €13,50 Compleet: €13,50 Compleet + €0,- ER: €27,00 3. 130% WML 4. Geen vermogenstoets	1. Alle drie de pakketten worden aangeboden. 2. Compact: €13,50 Compleet: €13,50 Compleet + €0,- ER: €27,00 3. 130% WML 4. Geen vermogenstoets	1. Alle drie de pakketten worden aangeboden. 2. Compact: €13,50 Compleet: €13,50 Compleet + €0,- ER: €27,00 3. 130% WML 4. Geen vermogenstoets	1. Alle drie de pakketten worden aangeboden. 2. Compact: €13,50 Compleet: €13,50 Compleet + €0,- ER: €27,00 3. 130% WML 4. Geen vermogenstoets	1. Alle drie de pakketten worden aangeboden. 2. Compact: €13,50 Compleet: €13,50 Compleet + €0,- ER: €27,00 3. 130% WML 4. Geen vermogenstoets	1. Alle drie de pakketten worden aangeboden. 2. Compact: €13,50 Compleet: €13,50 Compleet + €0,- ER: €27,00 3. 130% WML 4. Geen vermogenstoets	1. Alle drie de pakketten worden aangeboden. 2. Compact: €13,50 Compleet: €13,50 Compleet + €0,- ER: €27,00 3. 130% WML 4. Geen vermogenstoets
SMS kinderfonds 1. Doel bestedingen 2. Hoogte bedragen per jaar per kind 3. Inkomensgrens 4. Vermogenstoets 5. Vorm van verstrekking 6. Aanbieder	1. School, Muziek, Sport. Sociale uitsluiting van kinderen van minima voorkomen 2. PO: € 275 p.j. VO/MBO/HBO: € 790 p.j. 3. 140% WSM 4. Geen vermogenstoets 5. Passysteem (Dordrecht) en Methodiek Leergeld (overige Drechtsteden) 6. Dordtpas (Dordrecht) en Stichting Leergeld Drechtsteden (overige Drechtsteden)	1. School, Muziek, Sport. Sociale uitsluiting van kinderen van minima voorkomen 2. PO: € 275 p.j. VO/MBO/HBO: € 790 p.j. 3. 140% WSM 4. Geen vermogenstoets 5. Methodiek Leergeld (overige Drechtsteden) 6. Stichting Leergeld Drechtsteden (overige Drechtsteden)	1. School, Muziek, Sport. Sociale uitsluiting van kinderen van minima voorkomen 2. PO: € 275 p.j. VO/MBO/HBO: € 790 p.j. 3. 150% WSM 4. Geen vermogenstoets 5. Passysteem (Dordrecht) 6. Dordtpas (Dordrecht) + Verhogen kind tegoed van €200 naar €300 + De kosten voor Stichting Leergeld uit de algemene verdeelsleutel.	1. School, Muziek, Sport. Sociale uitsluiting van kinderen van minima voorkomen 2. PO: € 275 p.j. VO/MBO/HBO: € 790 p.j. 3. 130% WSM 4. Wel vermogenstoets 5. Methodiek Leergeld (overige Drechtsteden) 6. Stichting Leergeld Drechtsteden (overige Drechtsteden)	1. School, Muziek, Sport. Sociale uitsluiting van kinderen van minima voorkomen 2. PO: € 275 p.j. VO/MBO/HBO: € 790 p.j. 3. 140% WSM 4. Geen vermogenstoets 5. Methodiek Leergeld (overige Drechtsteden) 6. Stichting Leergeld Drechtsteden (overige Drechtsteden)	1. School, Muziek, Sport. Sociale uitsluiting van kinderen van minima voorkomen 2. PO: € 275 p.j. VO/MBO/HBO: € 790 p.j. 3. 140% WSM 4. Geen vermogenstoets 5. Methodiek Leergeld (overige Drechtsteden) 6. Stichting Leergeld Drechtsteden (overige Drechtsteden)	1. School, Muziek, Sport. Sociale uitsluiting van kinderen van minima voorkomen 2. PO: € 275 p.j. VO/MBO/HBO: € 790 p.j. 3. 140% WSM 4. Wel vermogenstoets 5. Methodiek Leergeld (overige Drechtsteden) 6. Stichting Leergeld Drechtsteden (overige Drechtsteden)	1. School, Muziek, Sport. Sociale uitsluiting van kinderen van minima voorkomen 2. PO: € 275 p.j. VO/MBO/HBO: € 790 p.j. 3. 140% WSM 4. Geen vermogenstoets 5. Methodiek Leergeld (overige Drechtsteden) 6. Stichting Leergeld Drechtsteden (overige Drechtsteden)
SUN Subsidie verstrekking	Subsidieverstrekking voor uitvoeringskosten	Subsidieverstrekking voor uitvoeringskosten	Subsidieverstrekking voor uitvoeringskosten	Subsidieverstrekking voor uitvoeringskosten	Subsidieverstrekking voor uitvoeringskosten	Subsidieverstrekking voor uitvoeringskosten	Subsidieverstrekking voor uitvoeringskosten	Subsidieverstrekking voor uitvoeringskosten
Tegemoetkoming eigen bijdrage kinderopvang 1. Aanbieden van de regeling 2. Hoogte tegemoetkoming 3. Inkomensgrens 4. Vermogenstoets 5. Terugwerkende kracht aanvragen	1. Ja 2. 4% totale kosten kinderopvang conform max. uurtarief 3. 110% WSM 4. alleenstaande € 6.505; gehuwden € 13.010 5. 6 maanden	1. Ja 2. 4% totale kosten kinderopvang conform max. uurtarief 3. 120% WSM 4. alleenstaande € 6.505; gehuwden € 13.010 5. 6 maanden	1. Ja 2. 4% totale kosten kinderopvang conform max. uurtarief 3. 130% WSM 4. alleenstaande € 6.505; gehuwden € 13.010 5. 6 maanden	1. Ja 2. 4% totale kosten kinderopvang conform max. uurtarief 3. 120% WSM 4. alleenstaande € 6.505; gehuwden € 13.010 5. 6 maanden	1. Ja 2. 4% totale kosten kinderopvang conform max. uurtarief 3. 120% WSM 4. alleenstaande € 6.505; gehuwden € 13.010 5. 6 maanden	1. Ja 2. 4% totale kosten kinderopvang conform max. uurtarief 3. 130% WSM 4. alleenstaande € 6.505; gehuwden € 13.010 5. 6 maanden	1. Ja 2. 4% totale kosten kinderopvang conform max. uurtarief 3. 130% WSM 4. alleenstaande € 6.505; gehuwden € 13.010 5. 6 maanden	1. Ja 2. 4% totale kosten kinderopvang conform max. uurtarief 3. 130% WSM 4. alleenstaande € 6.505; gehuwden € 13.010 5. 6 maanden

**** gemene deler is oranje gearceerd**

Bijlage 2 Impactanalyse uitvoering minimabeleid GR Sociaal

Impact op bedrijfsvoering	Beschrijving impact op bedrijfsvoering disciplines GR Sociaal in verband met differentiatie van beleid
ICT/informatievoorziening	<ul style="list-style-type: none"> • Aanpassing digitale formulieren, testen formulieren: complexiteit neemt toe door de differentiatie • Meerdere documenten en meerdere rapportages: complexiteit neemt toe door de differentiatie • Systemen aanpassen, gemeente specifieke componenten toevoegen. KCS financieel systeem uitkeringsadministratie, kennisbank • Nieuwe aanvraagformulieren nodig • Beoordeling noodzaak papieren formulieren • Standaardrekenmodules (o.a. draagkracht) aanpassen • Gemeentedashboards aanpassen • Interne rapportages aanpassen (Cognos) • Check op werking overige dashboards • Beoordelen wijzigingen monitoring KCS (aantallen vragen klantenservice) i.v.m. differentiatie van beleid. • Onderzoeken mogelijkheden automatisch rapporteren en systeem vullen
Juridisch (ook beleid)	<ul style="list-style-type: none"> • Verordeningen PMB en nadere regels 7x opstellen ter vaststelling in Raden • Opstellen beleidsregel coulance medische kosten ter vaststelling in DB • Extra beleidsregel Dordt ter vaststelling in DB • Afstemmen noodzaak overgangsrecht (in samenwerking met Hardinxveld Giessendam) • Opstellen nadere regels tegemoetkoming eigen bijdrage kinderopvang
Communicatie	<ul style="list-style-type: none"> • In samenwerking met gemeentelijke communicatie afdelingen afstemmen hoe en wat wordt gecommuniceerd en door wie: <ul style="list-style-type: none"> o Opstellen "romp" teksten per regeling o Aanpassing website met tekst per gemeente. o Adviseren op concept-beschikkingen. • Indien de GR Sociaal zelf communiceert eigen communicatie voorbereiden. • Ronde langs gemeenten en netwerkpartners om huidige papieren formulieren en folders van verschillende regelingen te verwijderen (en te vervangen). • Check op lokale websites en doorverwijzing naar GR Sociaal up to date informatie. • Vooraankondiging wijzigingen van minimabeleid versturen naar huidige klantenbestand GR Sociaal.
Financiën/administratieve organisatie	<ul style="list-style-type: none"> • Werkinstructies aanpassen • Procesbeschrijvingen aanpassen • Check op aanpassingen financieel systeem • Extra controles in verband met verschillen in nieuwe beleid. • Bijhouden eventuele extra capaciteit en samenhangende formatie (aparte monitor op uitvoeringskosten)
Personeel: training en instructie	<ul style="list-style-type: none"> • Persoonlijke training bij elke betrokken afdeling (door afdeling beleid en implementatie) • Vraagbaak regelen voor vragen en problemen bij de start • Q&A en belscripts voor medewerkers klantenservice